

SỬ DỤNG VÀ BẢO QUẢN TRANG PHỤC

Sau bài học này, em sẽ:

- Lựa chọn được trang phục phù hợp với đặc điểm và sở thích của bản thân, tính chất công việc và điều kiện tài chính của gia đình.
- Sử dụng và bảo quản được một số loại hình trang phục thông dụng.

Làm thế nào để có những bộ trang phục bền, đẹp? Mỗi người có thể lựa chọn, sử dụng và bảo quản trang phục của mình như thế nào cho đúng?

I. Lựa chọn trang phục

Cơ thể con người rất đa dạng về tầm vóc và hình dáng. Khi lựa chọn trang phục, cần đảm bảo sự phù hợp giữa đặc điểm trang phục với vóc dáng cơ thể. Phối hợp chất liệu, kiểu dáng, màu sắc, đường nét, họa tiết khác nhau có thể tạo ra các hiệu ứng thẩm mỹ nâng cao về đẹp của người mặc.

Có thể lựa chọn trang phục dựa trên hiệu ứng thẩm mỹ của trang phục (Bảng 8.1).

Số đo cơ thể mọi người thường khác nhau, do đó quần áo thường được may cho từng người theo số đo riêng hoặc may sẵn với nhiều kích cỡ theo số đo quy chuẩn đã được xây dựng.

Bảng 8.1. Đặc điểm trang phục và hiệu ứng thẩm mỹ

Đặc điểm	Tạo cảm giác gầy đi, cao lên	Tạo cảm giác béo ra, thấp xuống
Chất liệu	Vải mềm mỏng, mịn.	Vải cứng, dày dặn hoặc mềm vừa phải.
Kiểu dáng	Vừa sát cơ thể, có đường nét chính dọc thân áo, thân rù,...	Kiểu thụng, có đường nét chính ngang thân áo, tay bông, có bèo,...
Màu sắc	Màu tối, sẫm.	Màu sáng.
Đường nét, họa tiết	Kẻ dọc, hoa nhỏ.	Kẻ ngang, kẻ ô vuông; hoa to.

KHÁM PHÁ

Quan sát Hình 8.1 và đưa ra nhận xét về ảnh hưởng của trang phục đến vóc dáng người mặc.

Ảnh hưởng của đường nét, họa tiết

Ảnh hưởng của kiểu dáng

Hình 8.1. Ảnh hưởng của trang phục đến vóc dáng người mặc

Lựa chọn trang phục cũng cần dựa trên lứa tuổi; mục đích sử dụng, điều kiện làm việc, sinh hoạt; sở thích về màu sắc, kiểu dáng,... của trang phục; điều kiện tài chính của gia đình. Nên mua trang phục có màu sắc, kiểu dáng dễ phối hợp với các trang phục khác để tiết kiệm chi phí.

KHÁM PHÁ

Liên hệ với thực tiễn và cho biết một số đặc điểm của trang phục theo lứa tuổi.

KẾT NỐI NĂNG LỰC

Đề xuất đặc điểm của bộ trang phục phù hợp với vóc dáng của em.

II. Sử dụng trang phục

1. Cách sử dụng trang phục

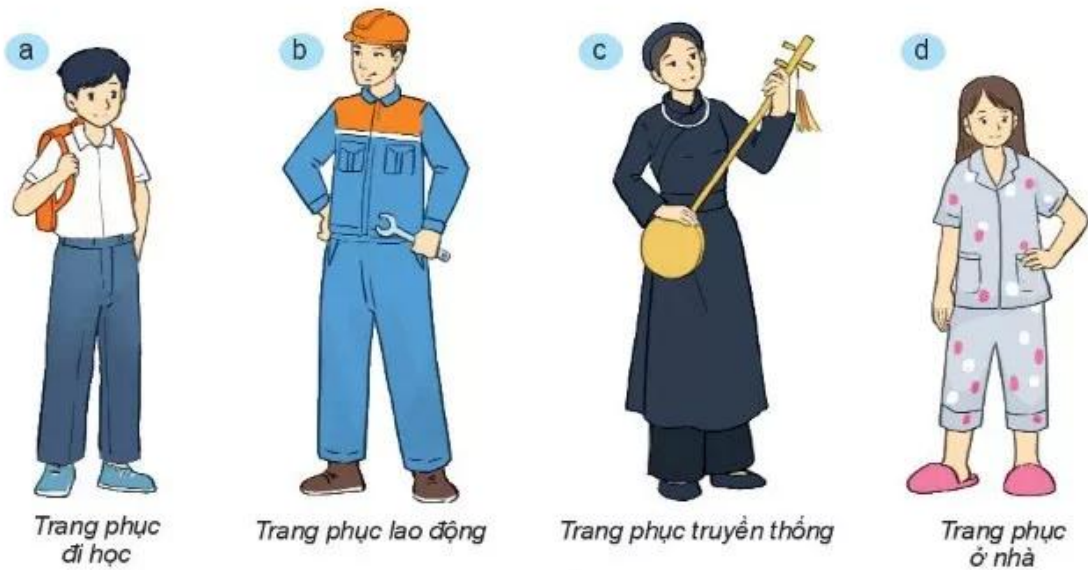
Tùy theo hoạt động, thời điểm và hoàn cảnh xã hội, cần sử dụng các bộ trang phục khác nhau. Trang phục để sử dụng cho một số hoạt động chủ yếu (Hình 8.2) gồm:

Trang phục đi học: có kiểu dáng đơn giản, gọn gàng, dễ mặc, dễ hoạt động; có màu sắc hài hoà; thường được may từ vải sợi pha.

Trang phục lao động: có kiểu dáng đơn giản, rộng, dễ hoạt động; thường có màu sẫm, được may từ vải sợi bông.

Trang phục dự lễ hội: có kiểu dáng đẹp, trang trọng; có thể là trang phục truyền thống, tùy thuộc vào tinh chất lễ hội.

Trang phục ở nhà: có kiểu dáng đơn giản, thoải mái; thường được may từ vải sợi thiên nhiên.

Hình 8.2. Một số bộ trang phục

2. Cách phối hợp trang phục

Để nâng cao vẻ đẹp và sự hợp li của bộ trang phục, cần phối hợp trang phục một cách đồng bộ, hài hoà về màu sắc, hoạ tiết, kiểu dáng của quần áo cùng với một số vật dụng khác.

KHÁM PHÁ

Theo em, đồng phục có ý nghĩa như thế nào đối với học sinh khi đến trường?

Phối hợp về hoạ tiết: Vải hoa hợp với vải trơn có màu trùng với một trong các màu chính của vải hoa. Không nên mặc áo và quần có hai dạng hoạ tiết khác nhau.

Hình 8.3. Phối hợp về hoạ tiết

LUYỆN TẬP

Quan sát Hình 8.3 và nêu sự phù hợp về hoạ tiết của các bộ trang phục, đưa ra phương án thay đổi nếu cần.

Phối hợp về màu sắc: có nhiều cách khác nhau để phối hợp màu sắc của trang phục. Có thể phối hợp trang phục dựa trên vòng màu theo các nguyên tắc sau:

- Sử dụng một màu hoặc kết hợp các sắc độ trong cùng một màu.
- Kết hợp nhiều màu với nhau như: màu đối nhau, các màu cạnh nhau,... trên vòng màu cơ bản (Hình 8.4).

Lưu ý: Riêng màu trắng và màu đen có thể kết hợp với các màu bất kì.

Sắc độ: Chỉ độ đậm nhạt hay sáng tối của từng màu.

Hình 8.4. Vòng màu cơ bản

Hình 8.5. Phối hợp về màu sắc

LUYỆN TẬP

Trong Hình 8.5, các bộ trang phục được phối hợp màu theo nguyên tắc nào?

KẾT NỐI NĂNG LỰC

Em hãy lựa chọn trang phục cần sử dụng cho bản thân khi đi du lịch cùng gia đình trong ba ngày ở vùng biển.

III. Bảo quản trang phục

Bảo quản trang phục là việc làm cần thiết và thường xuyên, đặc biệt là đối với quần áo. Bảo quản đúng cách sẽ giúp cho quần áo giữ được vẻ đẹp, có độ bền cao. Bảo quản quần áo gồm các bước: làm sạch, làm khô, làm phẳng và cất giữ.

1. Làm sạch

Có thể làm sạch quần áo bằng hai phương pháp là giặt ướt và giặt khô.

Giặt ướt: làm sạch quần áo trong nước kết hợp với các loại bột giặt, nước giặt,... Có thể giặt ướt bằng tay hoặc sử dụng máy giặt. Phương pháp giặt ướt thường được áp dụng với quần áo sử dụng hằng ngày.

Giặt khô: làm sạch vết bẩn bằng hoá chất, không dùng nước. Phương pháp giặt khô nên được áp dụng với quần áo được làm từ len, tơ tằm, da, lông vũ,...

KẾT NỐI NĂNG LỰC

Sắp xếp các bước trong Hình 8.6 theo thứ tự phù hợp với các bước giặt quần áo bằng tay.

1
Phân loại quần áo trắng và quần áo màu

2
Đọc nhãn quần áo

3
Pha bột giặt vào nước

4
Xả nước nhiều lần để làm sạch xà phòng

5
Kiểm tra, lấy vật dụng trong túi áo, quần

6
Vò, giặt kĩ các chỗ bẩn

7
Ngâm quần áo khoảng 15 - 20 phút

8
Vắt bớt nước trên quần áo

Hình 8.6. Các bước giặt quần áo bằng tay

Một số loại quần áo cần tránh phơi trực tiếp ngoài trời nắng như quần áo có màu (xanh, đỏ, vàng,...) để tránh mất màu hoặc quần áo được làm từ chất liệu vải không chịu được nhiệt độ cao.

2. Làm khô

Có hai cách cơ bản để làm khô quần áo:

Phơi: làm khô quần áo bằng cách phơi ở nơi thoáng gió, có ánh nắng. Phương pháp này tiết kiệm chi phí nhưng phụ thuộc vào thời tiết và tốn nhiều thời gian.

Sấy: làm khô quần áo bằng máy. Phương pháp này giúp quần áo khô nhanh, không phụ thuộc vào thời tiết nhưng tiêu hao điện năng.

3. Làm phẳng

Để làm phẳng quần áo có thể sử dụng nhiều phương pháp khác nhau, trong đó phương pháp phổ biến là sử dụng bàn là.

Để là quần áo, cần chuẩn bị các dụng cụ như bàn là, cầu là, bình phun nước.

Khi là, cần điều chỉnh nhiệt độ của bàn là phù hợp với từng loại vải, là theo chiều dọc vải. Đối với một số loại vải, trước khi là cần phun nước làm ẩm vải. Trong khi là, không để bàn là lâu ở một chỗ trên mặt vải. Là xong, rút phích cắm điện, dựng bàn là, chờ bàn là nguội rồi cất vào nơi quy định.

KHÁM PHÁ

Đọc thông tin mục 3 để mô tả các bước là quần áo trong Hình 8.7.

Hình 8.7. Các bước là quần áo

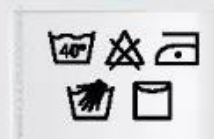
KẾT NỐI NĂNG LỰC

Dựa vào Bảng 8.2, hãy cho biết thông tin bảo quản sản phẩm trên nhãn quần áo (a), (b).

a

b

4. Cất giữ

Sau khi giặt sạch, làm khô, cần cất giữ quần áo ở nơi khô ráo, sạch sẽ.

- Với những quần áo sử dụng thường xuyên cần treo bằng mắc áo hoặc gấp và xếp gọn gàng vào ngăn tủ theo từng loại.
- Những quần áo chưa dùng đến cần gói trong túi để tránh ẩm, mốc,...

Lưu ý: Trong quá trình bảo quản trang phục, cần tuân theo các kí hiệu quy định chế độ giặt, là, sấy ghi trên nhãn quần áo để tránh làm hỏng sản phẩm (Bảng 8.2).

Bảng 8.2. Một số kí hiệu giặt, là

	Không được giặt nước nóng quá 40°C		Phơi bằng mắc áo		Không được là quá 200°C
	Không được giặt		Phơi trên mặt phẳng		Không được là quá 150°C
	Chỉ giặt bằng tay		Không sấy khô bằng máy		Không được là quá 110°C
	Nên giặt khô		Được tẩy		Không là hơi nước
	Không giặt khô		Không được tẩy		Không được là

Hình 8.8. Cách gấp áo sơ mi

VẬN DỤNG

1. Trang phục em mặc hằng ngày đã được phối hợp và sử dụng đúng cách chưa? Em sẽ thay đổi như thế nào khi lựa chọn và sử dụng trang phục của mình?
2. Đề xuất phương án bảo quản các loại trang phục trong gia đình em.
3. Em hãy mô tả cách bố trí, sắp xếp tủ quần áo của gia đình sao cho hợp lí, ngăn nắp, gọn gàng.